

Hyödynnä tukia riistanhoidossa, osa 5

Maatalouden uusi ohjelmakausi tarjoaa hyviä ympäristökorvausmahdollisuuksia myös riistanhoitoon. Niihin kannattaa paneutua ja niitä kannattaa käyttää.

Merenrantatilan isäntä yhdistää maatalouden ja riistanhoidon

Tuottavan maatalouden ja unelmien toteuttaminen kulkevat samaan tahtiin, kun suunnitteluun, selvittämiseen ja harkittuun toteuttamiseen panostetaan. Kemiönsaarelaisen Westankärin nuori isäntä Filip Forss harppoo merenrantalaitumella, jolla osa tilan tuhatpäisestä lammaslauhasta laidunnaa. Loput lampaista ovat ympäristöhoitotöissä saarissa.

Tällä oli aika toisennäköistä vielä kymmenen vuotta sitten, kun vanhemmat päättivät hankkia lampaista. Kasvinviljelytilan tuotantotarjotin monipuolistui ja maisema muuttui, kun laiduntajat ryhtyivät popsimaan rantaruovikkoja.

Tila oli aiemmin ollut pelkkä kasvinviljelytila, joka tuottaa edelleen viljaa ja sokerijuurikasta. Monilla pelloilla kasvaa myös rehua

märehtijöille. Ensi kesänä laiduntajavalikoima kasvaa Dexter-lihakarjalla. Alle 300-kiloiset märehitjät sopivat hyvin saaristoon, missä niitä kuljetetaan veneillä saarilaitumille.

Kosteikko estää ravinteiden pääsyn mereen

Forss on intohimoinen metsästäjä, joka tavoittelee hyviä riistakantoja.

– Toiveissa on, että joskus vielä voisimme järjestää sorsien ajojohdin Ruotsin malliin.

Ikään kuin vakuudeksi pari sorsapoikuetta räpistelee lentoon vesirajasta.

Lampaat jatkavat laiduntamistaan kaikessa rauhassa.

– Merenrannasta on juuri niitetty valtavat määrät ruokoa, ja leikkuupalveluun kuului myös leikkuutähteen murskaus. Nyt laitumen yläreunalta näkee aina merelle asti.

Ruovikkoalueen laitaan on kaivettu mutkittelevareunainen kosteikko, jonka tehtävänä on pidättää valuma-alueen ravinteet, etteivät ne päädy mereen.

– Kosteikkoon voi saada ympäristökorvauksia. Silti jokainen ymmärtää, että maataloustuottaja ei voi liukua loputtomiin kaikkien tukien viidakossa ja toimia vain niiden ehdoilla.

Viiden hehtaarin alueelta niitettiin valtavat määrät ruokoa. Merimaisema avautuu ja vesilinnut viihtyvät meren rantaan ulottuvan laitumen reunalla.

Rehukaali tekee luonnonhoitopellosta riistapellon.

Uuden ohjelmakauden korvaukset kannustavat hoitamaan monimuotoisuutta.

Tuottava maatalous ja tehokas riistanhoito on sovitettava yhtein.

Forss haluaa alle kaksivuotiaan tyttären isänä panostaa luonnonhoitoon, jotta ekosysteemit pysyvät kunnossa ja tuottamisen mahdollisuus säilyy myös tulevaisuudessa.

Ympäristökorvaukset näyttävät suuntaa

Filip Forssin mukaan uuden ohjelmakauden korvaukset kannustavat hoitamaan monimuotoisuutta.

– Korvausjärjestelmä on monimutkainen ja monen mielestä varmasti kovin hankala. Etenkin vanhemmalle viljelijävälle se tulee uutena kaiken vanhan työn lisäksi. Nuorempi viljelijä on kasvanut kuvioon, jossa sitoudutaan tekemään asioita. Sitten niitä toteutetaan, kirjataan ja täytetään lomakkeita.

Forss kehottaa ajattelemaan kokonaisuuksia, suunnittelemaan ja juttelemaan kavereiden ja tuttujen kanssa. Häntä harmittaa, että uuteen ohjelmakautteen siirtyminen käytännössä venyi pitkäksi.

– Ei viljelijä voi odottaa loputtomiin. Päättöksi on tehtävä ja siemenet hankittava. Ei meillä ole varaa myöhästyä satokauden alusta. Voi olla, että tiloilla nyt tehtiin väärinkin päätöksiä, kun asiat pyörivät niin kauan päätöksenteon rattaissa.

Filip Forss kehottaa panostamaan ympäristön hoitoon. Siten taataan mahdollisuudet ruoan tuotannon jatkumiseen tulevinakin vuosina.

Uusi ohjelmakausi on ympäristöpainotteinen, ja siinä on myös toimia viljan ylituotantoa vastaan. Forss uskoo, että painopiste viljan tuotannosta siirtyy enemmän lihan tuotantoon ja maiseman hoitoon.

– Monista ympäristöhoitotoimista hyöttyä rahallisesti enemmän kuin ruoan kasvattamisesta pelloilla. Kun viljan tuotannon kannattavuus heikkenee, rupeavat viljelijät panostamaan johonkin tuottavampaan. Luonnon monimuotoisuuden hoitaminen on hyvää riistanhoitoa, Forss sanoo.

”Vain hyviä puolia”

Tehokkaan maatalouden ja riistarikkaan maatalousympäristön kuvio on Forssille innostava. Uuden ohjelmakauden mahdollisuudet tekevät järkevät ratkaisut mahdollisiksi. Tilan viljapelloja muotoillaan helposti ajettaviksi ja hoidettaviksi, ja pienet mutkittelevat reunat ja hankalasti hoidettavat kaistaleet muuntuvat riistapelloiksi ja suojavyöhykkeiksi.

– Tässä on vain hyviä puolia. Viljelytyöt saa-

WESTANKÄRR

- Tilan juuret 1600-luvulla
- 210 hehtaaria peltoa, jossa viljellään viljaa ja sokerijuurikasta
- Noin 1000 lammasta
- Noin 800 hehtaaria metsää
- Lisäksi mm. tilapuoti ja kahvila, trofeenäyttely kesällä 2014, juhlatilan vuokrausta, kiinteistöjen hoitoa ja vuokrausta.

JÄRKI-hanke edistää luonnon monimuotoisuutta ja kestävää ruoantuotantoa sekä riistanhoitoa: www.jarki.fi

daan nopeammin ja tehokkaammin hoidettua samalla, kun vähätuottoisempia reunoja voidaan hoitaa riistalle sopiviksi.

Mutta miksi keskellä viljavainiota on hernepelto? Tuottamassa herneitä, jotka houkuttelevat kyyhkyjä. Ne eivät ensimmäisen laukauksen jälkeen katoa heti metsän siimekseen, vaan pyrkivät ilmaan ja palaavat taas herneharjoittimen ääreen.

Forss on saanut vinkkejä tuttaviltaan ja ystäviltään. Hän kehottaakin juttelemaan eri mahdollisuuksista mutta myös kuuntelemaan avoimesti.

– Jokaisen ei tarvitse keksiä pyörää itse, hän naurahtaa.

Mahdollisuus metsästysmatkailuun

Filip Forss ei pidä mahdollisena, että vielä joskus metsästysmatkailu olisi yksi tilan tuotteista.

Westankärin tilaa hoidetaan sellaiseen kuntoon, että riistakin viihtyy, ja sille on ruokaa ja suojaa. Huonolaatuisempia peltomaita parannetaan nurmilla ja vesitaloutta pannaan kuriin, koska tila peltoineen on meren rannalla.

Vahva vehnäkasvusto voi hyvin sateisesta kesästä huolimatta. Aivan sen reunoilla hirven sorkan jäljet kertovat vierailusta, mutta ne eivät mene vehnäkasvustoon.

– Miksi hirvi olisi mennyt vehnäpeltoon, kun sen ympärillä on rehukaalia kasvava riistapello? Sitä paitsi eläimet liikkuvat mielellään lähellä metsän suojaa. Peltojen keskiosat saavat olla rauhassa, kunhan reunoilla riittää herkuteltavaa, Filip Forss toteaa. ■